

აუდიტორული რისკის შეფასების პრობლემები

რეზიუმე

ირინე შარსელაშვილი

E-mail: gvanca@geu.edu.ge

სტუ-ს დოქტორანტი

თანამედროვე მზარდი ორგანიზაციის სტაბილურობა და გრძელვადიანი წარმატება წარმოუდგენელია, თუ მისი მმართველობის სისტემაში სათანადო აღვილი არ უკავია რისკის მართვას, რისკის მართვა წარმოადგენს განმეორებადი სისტემატიზირებული პროცესების ერთობლიობას. ის იგუბება, ხორციელდება, კონტროლდება და მუდმივად იხვეწება იმისათვის, რომ გაიზარდოს ორგანიზაციის წინაშე არსებული ყველა მნიშვნელოვანი შესაძლებლობის, მიზნის მიღწევის სტრატეგიისა და ბიზნეს-გეგმის რეალიზაციის ალბათობა ან მაქსიმალურად შემცირდეს ამ უკანასკნელთა ხელისშემშლელი ფაქტორებისა და მოვლენების მოხდენის ალბათობა, წინამდებარე სტატიაში ახსნილია ის მნიშვნელობა, რომელიც აუდიტში რისკზე ორიენტირებული მიდგომებს დამკვიდრებას გააჩნია, როგორც ორგანიზაციისათვის ისე თვით აუდიტის ფუნქციისათვის. სხვადასხვა საუკეთესო პრაქტიკისა და შიდა აუდიტორთა პროფესიული სტანდარტების ფონზე, ახსნილია რისკის მართვასა და აუდიტს შორის არსებული კომპლექსური ურთიერთობები და ამ ურთიერთობის მიზნები.

რისკზე ორიენტირებული აუდიტის მიზანია ორგანიზაციის მმართველობითი სისტემის უმაღლესი რგოლისათვის დამოუკიდებელი რწმუნების მიწოდება იმის თაობაზე, რომ: უმაღლესის მენეჯმენტის მიერ ყველა დონეზე გამოყენებული რისკის მართვის პროცესები ხორციელდება დადგენილი პოლიტიკის შესაბამისად; რისკის მართვის პროცესები სწორადაა ორგანიზებული; მენეჯმენტის მიერ გამოყენებულ რისკზე პასუხის ღონისძიებები არის საკმარისი და ეფექტური და უზრუნველყოფენ ამ რისკების შემცირებას საბჭოსათვის მისაღებ დონემდე; ორგანიზაციას გააჩნია ქმედითი შიდა კონტროლის სისტემა, რომელიც საკმარისად ამცირებს მენეჯმენტის მიერ შერჩეულ რისკებს.

საკვანძო სიტყვები: აუდიტი. რისკები. აუდიტორული რისკი. რისკების იდენტიფიცირება.

შესავალი

აუდიტორმა უნდა ჩაატაროს რისკის შესაფასებელი პროცედურები, რათა უზრუნველყოს

საფუძველი არსებითი უზუსტობის რისკების გამოსავლენად და შესაფასებლად ფინანსური ანგარიშგებისა და კონკრეტული მტკიცებულების დონეზე. თუმცა, რისკის შესაფასებელი პროცედურები, თავისთავად, ვერ უზრუნველყოფს იმ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებზეც უნდა დაყრდნოს აუდიტორული მოსაზრება. რისკის შესაფასებელი პროცედურების მიზანია არსებითი უზუსტობის რისკების გამოვლენა და შეფასება. ამისათვის აუდიტორს ევალება სამეურნეო სუბიექტისა და მისი გარემოს, მათ შორის, შიდა კონტროლის შესწავლა. ინფორმაციის მოპოვება შესაძლებელია გარე წყაროებიდან, მაგალითად, ინტერნეტიდან და კომერციული პუბლიკაციებიდან, ასევე შიდა წყაროებიდან, როგორიცაა სამეურნეო სუბიექტის ძირითად პერსონალთან გასაუბრება. სამეურნეო სუბიექტის შესწავლის პროცესი ინფორმაციის მოპოვების, გაანალიზებისა და განახლების უწყვეტი, დინამიკური პროცესია, რომელიც გრძელდება მთელი აუდიტის განმავლობაში.

ძირითადი ნაწილი

აუდიტორული შემოწმებისას აუდიტორმა მიზნად უნდა დაისახოს პროცედურათა განსაზღვრა და მათი იმგვარად გამოყენება, რომ მინიმუმამდე დაიყვანოს რისკი. აუდიტორული რისკი ნიშნავს იმის რისკს, რომ აუდიტორი წარმოადგენს არაადეკვატურ დასკვნას მაშინ, როდესაც ფინანსურ ანგარიშგებაში დაშვებულია არსებითი უზუსტობები. აუდიტორული რისკი სამი კომპონენტისაგან შედგება: თანდაყოლილი რისკი, კონტროლის რისკი და შემწეულობის რისკი.

თანდაყოლილი რისკი არის რომელიმე ანგარიშის ნაშთის ან რომელიმე კატეგორიის ოპერაციის მიდრეკილება ისეთი უზუსტობისკენ (ცდომილებისკენ), რომელიც ცალკე აღებული ან სხვა ანგარიშთა ნაშთებისა და ოპერაციების უზუსტობებთან ერთად შეიძლება არსებითი იყოს შესაბამისი შიდა კონტროლის მეთოდების არარსებობის გამო. აუდიტორი შეაფასებს

და დამატებითი ინფორმაცია მოგვცეს არსებითი უზუსტობის ისეთი რისკების დასადგენად, რაც, სხვა შემთხვევაში, შეიძლება ვერ გამოვლენილიყო. მაგალითად: გაყიდვების მენეჯერთან გასაუბრების შედეგად შეიძლება გამოვლინდეს, რომ რეალიზაციის გარკვეული ოპერაციები დაჩქარებულად გაფორმდა (საანგარიშგებო პერიოდის მიწურულს) და ბუღალტრულად არ აისახა სამეურნეო სუბიექტის ამონ-

აგების აღიარების პოლიტიკის შესაბამისად.

როგორც ვნახეთ, შიდა აუდიტში რისკზე ორიენტირებული მიდგომების გამოყენება მრავალი საკითხის კომპლექსურ გააზრებას მოითხოვს. ის თანაბრად ეხება, როგორც შიდა აუდიტის საქმიანობის წლიურ და ოპერაციულ დაგეგმვას, ისე ორგანიზაციის რისკის მართვის პროცესებსაც, რაც მთლიანად ორგანიზაციას გარკვეული გამოწვევების წინაშე აყენებს.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. ბსფ. აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენების სახელმძღვანელო მცირე და საშუალო საწარმოთა აუდიტში. ტომი 1 - ძირითადი ცნებები. მეორე გამოცემა. 2013.

2. Johnstone K.M., Gramling A.A., Rittenberg

L.E., Auditing A Risk-Based Approach to Conducting a Quality Audit. USA: Cengage Learning, 2014.

3. Pickett K.H. Audit Planning A Risk Based Approach. Canada: John Wiley and Sons Inc. 2006. 306 p.

СЕТЕВОЕ ПЛАНИРОВАНИЕ АУДИТА

ИРИНЕ ПАРСЕГАШВИЛИ - докторант ГТУ

Резюме

Стабильность и долгосрочный успех организаций невозможен, если в управлении не имеет надлежащее место система управления рисками. Управление рисками является систематический процессом. Оно планируется, выполняется, контролируется и постоянно совершенствуется с целью повышения всех важных способности организации. достижения цели стратегии и бизнес-плана в течение реализации возможности или минимизации предотвращающих факторов. В этом статье объясняется значение, которое имеет оценки рисков для аудита, как для организация так и для функции аудита. Разнообразие лучших практик и профессиональных стандартов объясняет сложные отношение между управления рисками и аудита и цели этих отношении.

Основная цель аудита на основе рисков доставка независимых сведения для посредников о том, что: на всех уровнях процесси управления рисками осуществляется в соответствии с установленными правилами; процессы управления рисками организованы должным образом, организация имеет эффективную систему внутреннего контроля, достаточную уменьшить риски, выявленные руководством.

NETWORK PLANNING OF AUDIT PROCESS

IRINE FARSEGASHVILI - PhD of GTU

Summary

Stability and long-term success of modern organization is unimaginable without risk management. It is a systematic repetitive process. It is planned, performed, monitored and constantly improved in order to increase the possibility of organizational goal, implementation of its strategy and business-plan or minimize the probability of later hindering factors. This article explains the importance of risk-based audit as for the organization, as well as for audit functions. A variety of best practices and professional standards in the wake of the internal audit, explain the connection between risk management and audit and the complexity of this relations. The aim of the risk-based audit is to transfer information to the highest levels of authorities about that: all the processes of risk management are carried out according to the established policy; risk management processes are organized properly; risks used by managers are answered sufficiently and effectively and they provide the acceptable levels of this risk; the organization has an effective internal control system that sufficiently reduces the risk identified by management.